

Komu veriť

■ Dôvera voči autoritám je v našej spoločnosti na bode mrazu. Nejde o nový jav, tento stav trvá už dlho, zdá sa však, že naplno sa prejavil v posledných týždňoch či mesiacoch, ktoré sú poznačené riešením pandemickej krízy.

Vždy ma vyrušovalo, ak niekto spochybňoval a urážal múdrejších a skúsenejších ľudí. Mnohí z nás sa radi stavajú do pozície „frajerov“, ktorí všetkému rozumejú. V posledných týždňoch a mesiacoch je témou číslo jeden očkovanie proti koronavírusu. Hoci naše rozhodovanie neovplyvňuje len zdravie a životy nás a našich najbližších, často myslíme v prvom rade na seba. Ignorujeme skutočnosť, že náš osud závisí aj od toho, ako sa bude vyvíjať celá spoločnosť. Veríme len našim subjektívnym pocitom a objektívne fakty a názor skúsených odborníkov neberieme do úvahy.

Do istej miery sa takýto postoj dá pochopiť. Je podmienený obavami vyplývajúcimi z dosiaľ nepoznanej situácie. Úraduje tu iracionálny strach z neznámeho. Ak mu podľahneme, okrajovým veciam pripisujeme veľkú dôležitosť, no podstatné fakty prehliadame.

V určitých situáciách je však nevyhnutné riadiť sa rozumom a racionálne vyhodnocovať fakty. Na emócie, dokonca i na strach síce máme právo, ak nás však opanujú a začnú určovať naše konanie, je zle. Potom sa stáva, že tam, kde by malo rozhodovať racionálne hodnotenie, sa tlačia nezvládnuté emócie. A naopak: v situáciách, ktoré si vyžadujú empatiu a pochopenie, vládne nevšímavosť.

Dôležitú úlohu tu zohráva kritické myslenie. S jeho nedostatkom sa stretávame veľmi často. Pre niektorých ľudí je napríklad typické, že tie javy, ktorým nerozumejú, považujú za hlúposti, alebo pre nich jednoducho neexistujú. To je prípad tých, ktorí dôsledky pandémie zľahčujú alebo celý koronavírus popierajú. Kritické myslenie však nespočíva – ako si mnohí myslia – v bezbrehom kritizovaní čohokoľvek, ale naopak, v schopnosti rozlišovať dôležité od nepodstatného.

V súčasnosti sa často zvykneme oháňať právom na vlastný názor. Ten si však formujeme na základe informácií, ktoré sa k nám dostanú. Nedôveryhodných a zámerne zavádzajúcich zdrojov je najmä na internete viac ako dost. Cynicky spochybňujú múdrych a inteligentných ľudí, znevažujú ich schopnosti a snahu o pozdvihnutie spoločnosti. Ľudia, ktorým viac záleží na príťažlivosti informácie ako na jej pravdivosti, takéto fámy nekriticky preberajú a šíria.

Každý z nás nemôže byť odborníkom v epidemiológii, mali by sme však vedieť, že napríklad na hodnotenie bezpečnosti liekov, vakcín a iných medicínskych výrobkov tu máme vedcov a desaťročia fungujúce inštitúcie. Mali by byť hodné našej dôvery. Spochybňovať ich znamená spochybňovať fungovanie a vývoj celej našej spoločnosti, ktorý nás doviedol tam, kde sme. Ani odôvodnená frustrácia spôsobená nehoráznym správaním a neschopnosťou niektorých vrcholných politikov by nás nemala viesť k tomu, aby sme všetky elity hádzali do jedného vreca a spochybňovali všetko okrem vlastného názoru.

Ozaj – je to, čo vydávame za vlastný názor, naozaj názorom? Nie je to často len zhluk výrokov, ktoré vyslovil niekto iný a ktoré nám v danej chvíli boli z nejakého dôvodu sympatické?

Možno zapadli do nášho vnímania reality. Ale pochádzali z dôveryhodného zdroja?

Ochrana pred ochoreniami je v prvom rade otázkou rozumu. Všetci chceme chrániť svoje zdravie a zdravie svojich blízkych. V prípade pandémie však treba myslieť aj v širších súvislostiach. Do hry vstupujú ekonomické dôsledky a napokon je tu naše zdravotníctvo, ktoré trpí dlhodobou podvýživou. Alebo sa nás kolabujúce nemocnice, zatvorené školy a prepad ekonomiky netýkajú? Lekárov aj ostatný zdravotnícky personál predsa potrebujeme všetci. Keď nie z ľudských, tak aspoň z pragmatických dôvodov by sme mali voči nim prejaviť potrebnú empatiu.

Vedci a ich práca, vďaka ktorej svet v 21. storočí dokáže rýchlo reagovať na podobné výzvy, si náš rešpekt naozaj zaslúžia. Bez bádania a vedeckého pokroku neprežijeme ani deň. Stačí si spomenúť na digitálnu techniku, mobily či lieky, na ktoré sú mnohí z nás každodenne odkázaní. Hovorí sa, že podstata človeka sa odhaľuje v krízových situáciách. Myslím si, že to platí aj v súčasnej dobe koronavírusovej pandémie, ktorá ešte nepovedala posledné slovo. Nikto presne nevie, ako sa situácia vyvinie na jeseň a v nasledujúcom roku. K neistej budúcnosti by sme preto mali pristupovať s primeranou dávkou pokory.

Martin Lokša

Z obsahu

O rekonštrukcii kultúrneho domu so starostom obce	s. 3
Sme tu s vami už desať rokov (Zbor mladých Marcelíno)	s. 12 – 13
Sám svätý Ján oheň kladie... ..	s. 14 – 15
Dubový kríž nad Nemeckou	s. 18
FK Sokol Nemecká a futbalová sezóna 2020 – 2021	s. 19
Pred 20 rokmi majstri!	s. 19

Príhovor starostu

Vážení spoluobčania, je leto, prázdniny sú v plnom prúde a my sme práve v tomto období zvykli pripravovať a organizovať Dni obce Nemecká. Už minuloročný výpadok organizácie tohto podujatia rozprúdil diskusiu a nastolil množstvo otázok. Ani tento rok nám situácia nedovolí usporiadať Dni obce v rozsahu, v akom sme boli zvyknutí. Nie sme schopní

technicky zabezpečiť všetky opatrenia tak, aby sme neohrozili zdravie zúčastnených. Ide o veľkú zodpovednosť nielen organizátorov, ale aj všetkých návštevníkov podujatia. Predpokladaný počet návštevníkov (odhadovaný podľa predošlých ročníkov) vysoko prevyšuje možnú bezpečnú návštevu takejto akcie. Po zrelej úvahe a zvážení všetkých rizík spojených s prípravou a realizáciou sa všetky okolité obce dohodli na tom, že podobné akcie tohto druhu organizovať nebudú. Plánujeme menšie tematické podujatia v exteriéri (pálenie jánskej vaty, posedenie pri muzike) alebo divadelné predstavenia. Ušetrené účelové finančné prostriedky boli rozpočtovým opatrením presunuté na nákup techniky, ktorá je veľmi potrebná pri prevádzkovaní obecnej kompostárne, konkrétne prídavných zariadení čelného nakladača (lopaty a drapáka).

Našu malú kompostáreň pri čistiarni odpadových vôd sme začali prevádzkovať v októbri 2020. Je to zariadenie na zhodnocovanie biologicky rozložiteľného odpadu zo záhrad a verejných priestranstiev, teda trávy, ktorá má veľký obsah dusíka, a konárov či drevnej hmoty, ktorá sa po zoštíepkovaní zapracúva do základu kompostu. Pripomínam, že priestor kompostárne nie je hnojisko, neslúži na skladovanie maštalného hnoja. Uloženie vhodného odpadu do priestorov kompostárne je možné len za asistencie pracovníka obecného úradu po telefonickom dohovore (kontakty na zamestnancov sú zverejnené na oficiálnej internetovej stránke obce).

Obecná kompostáreň pri čističke odpadových vôd v Sihoti

Okrem obecnej kompostárne má každá domácnosť možnosť využívať **individuálne kompostéry** s objemom 1050 alebo 450 litrov, ktoré zabezpečila obec a rozdala ich všetkým záujemcom v rámci výpožičky. Ostatným občanom budú prerozdelené v blízkej dobe. Podrobný manuál kompostovania každý občan dostal pri preberaní kompostéra.

Na umiestňovanie **biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu** slúži zariadenie umiestnené pred vstupom do areálu technických služieb. Obsah nádoby je v pravidelných intervaloch vyvážaný zberovou spoločnosťou.

V našej obci sú vytvorené podmienky na zber všetkých druhov odpadov, no aj tak sa často stretávame s čiernymi skládkami rôzneho druhu či s kontamináciou vytriedených zložiek odpadu. Všetky otázky týkajúce sa správneho nakladania s odpadmi vám radi zodpovieme na obecnom úrade.

Všetkým občanom prajem krásne prežitie zostávajúcej časti leta.

Branislav Čižmárik

V domácich kompostéroch možno kompostovať:

- kvety, trávnu, seno, slamu, listie,
- zvyšky záhradných rastlín po zbere úrody,
- zhnité ovocie a zeleninu,
- zvyšky z čistenia a spracovania zeleniny a ovocia (aj z citrusov),
- posekané konáre z krovín a stromov, piliny, drevnú štiepku,
- škrupiny z vajec a orechov, kôstky,
- hnoj z chovu hospodárskych zvierat,
- studený popol z čistého dreva,
- papierové vreckovky a servítky.

Do nádoby s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom možno zbierať:

- tekuté zložky bioodpadu (omáčky, polievky),
- potraviny po záručnej dobe,
- mäso, ryby, mliečne výrobky, vajcia,
- zvyšky jedla, kávy a čaju,
- starý chlieb a pečivo,
- vaječné a orechové škrupiny.

Do nádoby s biologicky rozložiteľným kuchynským odpadom nepatria:

- oleje a tuky (pre ktoré je určená osobitná nádoba na technických službách),
- zelený odpad zo záhrad,
- triedené zložky komunálneho odpadu,
- cigaretové ohorky,
- uhynuté zvieratá,
- použité plienky,
- vrecká z vysávača.

Zasadnutie obecného zastupiteľstva v skratke

Obecné zastupiteľstvo obce Nemecká (OZ) zasadalo v období mesiacov apríl – jún 2021 spolu dvakrát, a to v dňoch 29. apríla a 24. júna.

Na aprílovom zasadnutí OZ vzalo na vedomie informáciu o plnení uznesení z prechádzajúcich zasadnutí prednesenú hlavným kontrolórom, tiež jeho správu o kontrolnej činnosti za rok 2020. Následne starosta obce oboznámil poslancov o činnosti obecného úradu vrátane prehľadu o finančnom hospodárení.

OZ jednotlivými uzneseniami schválilo prenájmy obecných pozemkov pre obyvateľov, ku ktorých nehnuteľnostiam tieto pozemky priliehajú (napr. predzáhradky, priestory pred nehnuteľnosťami a pod.).

Uznesením OZ bola vyhlásená verejná obchodná súťaž o prenájom pozemku pre umiestnenie úľov a chov včiel. S prihliadnutím na verejnoprospešný účel bola najnižšia cena nájomného stanovená na 0,10 €/m²/rok.

OZ schválilo aj dotácie pre organizácie združujúce občanov a vykonávajúce činnosť vo verejnom záujme v nasledovnej výške: občianske združenie Čierťaž Nemecká – 640 €, základná organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska v Nemeckej – 570 €, Stolnotenísový klub Iskra Dubová-Nemecká – 480 €, kultúrnický oddiel V-Fit Club – 840 € a FK Sokol Nemecká – 7000 €. Schválené dotácie boli oproti minulým rokom nižšie vzhľadom na pandemickú situáciu.

Na záver OZ schválilo realizáciu rekonštrukcie kultúrneho domu v Nemeckej formou energetického kontraktingu so spoluúčasťou obce v sume 250 000 €.

Na zasadnutí dňa 24. júna OZ vzalo na vedomie správu hlavného kontrolóra obce Nemecká k záverečnému účtu za rok 2020. Následne starosta obce oboznámil poslancov o činnosti obecného úradu vrátane prehľadu o finančnom hospodárení. OZ hlasovaním schválilo bez výhrad záverečný účet obce a tiež tvorbu rezervného fondu vo výške 16 411,76 €.

Následne jednotlivými uzneseniami schválilo ďalšie prenájmy pozemkov vo vlastníctve obce obyvateľom, ku ktorých nehnuteľnostiam tieto pozemky priliehajú. Poslanci OZ tiež schválili zapojenie obce Nemecká do výzvy na poskytnutie príspevku z integrovaného regionálneho operačného programu s názvom *Podpora opatrení k zvyšovaniu bezpečnosti dopravy k dopravnému uzlu v obci Nemecká*. Finančná spoluúčasť obce bude 5000 € a operačný program poskytne prostriedky v sume 95 000 €. Ak bude žiadosť obce Nemecká o prostriedky z projektu úspešná, bude to znamenať možnosť rekonštrukcie telesa vozovky na Ulici SNP v Nemeckej.

OZ určilo za sobášne dni piatok a sobotu a za sobášnu miestnosť obradnú miestnosť Obecného úradu v Nemeckej. Na záver poslanci schválili príspevok pre Oblastnú organizáciu Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov v Brezne na prípravu oblastných osláv 77. výročia SNP vo výške 50 €.

Branislav Píši, poslanec obecného zastupiteľstva

O rekonštrukcii kultúrneho domu so starostom obce

Hoci v minulosti sa v našej obci nachádzali až tri spoločenské sály so stálym javiskom, v súčasnosti nie je prevádzkyschopná ani jedna z nich. Najstaršia zanikla v súvislosti s asanáciou kinosály v materskej časti Dubovej, bývalý závodný klub Petrochmy chátka. Najdlhšie sa využívalo javisko kultúrneho domu v Nemeckej, a to vďaka niekoľkým rekonštrukciám v posledných rokoch, ktoré však nemohli vyriešiť hlavný problém celej budovy – vlhkosť spôsobenú zastaralými stavebnými postupmi a chýbajúcou izoláciou. Konkrétne kroky s cieľom napraviť tento stav začalo obecné zastupiteľstvo podniknúť v druhej polovici minulého roka (písali sme o nich vlani v 3. čísle našich novín). Tohto roku zastupiteľstvo odsúhlasilo spôsob rekonštrukcie aj formu jej financovania, preto som v tejto súvislosti položil starostovi obce Branislavovi Čizmárikovi niekoľko otázok.

Čo bolo hlavnou motiváciou posledných krokov, ktoré vedenie obce podniklo v súvislosti s rekonštrukciou?

Rozhodujúcou bola otázka bezpečnosti. Po analýze technického stavu budovy sme rešpektovali závery znalca, podľa ktorých ďalšie využívanie tohto objektu bez výrazných investícií do rekonštrukcie neprichádzalo do úvahy ani po funkčnej, ani po bezpečnostnej stránke. A to napriek investíciám, ktoré boli vynútené absolútne nevyhovujúcim stavom najmä sociálnych zariadení.

Koncom minulého roka sa rozhodovalo o tom, či sa bude rekonštruovať existujúca stavba alebo sa postaví nový objekt. Keďže cieľom je dvojpodlažná budova, obecné

zastupiteľstvo sa rozhodlo pre druhý variant. Neuvažovalo sa aj o inom mieste, ktoré by bolo bližšie ku geografickému stredu obce?

Keď bolo jasné, že bude treba postaviť budovu nanovo, obecné zastupiteľstvo uvažovalo o viacerých lokalitách. Jednou z možností bolo využiť pozemok v „starej“ Dubovej, na ktorom stála kinosála. Vzhľadom na neexistujúcu kanalizáciu by však novostavba v tejto lokalite nebola skolaudovateľná. Komplikované by bolo aj zabezpečenie protihlukovej bariéry, keďže v blízkosti pozemku sa nachádza železničná trať. Ako ďalší problém sme vnímali otázku prístupovej komunikácie. Cestu na Ulici 1. mája by bolo treba výrazne rozšíriť a bolo by nutné zabezpečiť miesta na parkovanie. Napokon fungovanie takéhoto multifunkčného objektu by bolo spojené so zvýšeným dopravným ruchom, ktorý by výrazne narušil pokoj v tejto obývanej časti obce. Sú mi známe názory niektorých občanov, ktorým vadí, že stavba sa bude realizovať mimo centra. Naša obec však – ako je známe – nijaké centrum nemá. Je zložená z troch miestnych častí a vhodnejší pozemok na stavbu takéhoto komplexu u nás, žiaľ, nie je. Za investíciu na mieste starého kultúrneho domu v Nemeckej hovorí aj fakt, že budova je spolu s futbalovým ihriskom a hasičskou zbrojnicou súčasťou areálu, v ktorom sa každoročne konajú dni obce.

Uvažovalo sa aj o nejakej tretej lokalite?

Zúčastnili sme sa aj na obhliadke bývalého závodného klubu Petrochmy v „novej“ Dubovej. K rokovaniu s majiteľom tohto chátrajúceho objektu, ktorým je momentálne spoločnosť Ekofin Slovakia, však nedošlo.

Aké bude využitie novovzniknutých priestorov?

Stavba bude postavená na tom istom pôdoryse, zastavaná plocha sa teda nijakým spôsobom zväčšovať nebude. Na prízemí sa bude nachádzať komfortná sála s javiskom, sociálne zariadenia aj priestory na vydávanie jedál, aby sa tu spoločenské akcie spojené so stravovaním mohli organizovať bez problémov a v súlade s hygienickými normami. Na poschodí vzniknú priestory pre tri ordinácie – pre všeobecného lekára, detského lekára aj stomatológa. Prístup k lekárom bude bezbariérový, s výťahom. Na poschodí sa počíta aj so skladovou miestnosťou pre občianske združenie Čierťaž. Nejaké rokovania s lekárom pre dospelých aj s pediatrom sa už uskutočnili. Priestor na parkovanie bude vytvorený na blízkej nevyužívanej komunikácii a priľahlom zatrávnenom ostrovčeku, počíta sa s plochou pre približne 14 osobných vozidiel. Niekoľko parkovacích miest bude aj v bezprostrednej blízkosti budovy, tie budú určené pre personál ordinácií a pre imobilných pacientov a s vchodom budú spojené prístupovým chodníkom. Hlavný vchod bude na súčasnom mieste. Samozrejme, budova bude mať aj viacero únikových východov. Použitými technológiami aj materiálmi bude spĺňať všetky kritériá 21. storočia.

Akým spôsobom a z akých zdrojov bude táto stavba financovaná?

Akcia bude financovaná formou energetického kontraktingu. Obecné zastupiteľstvo schválilo na spolufinancovanie sumu

250 000 eur. Zvyšná suma, ktorú zabezpečí realizátor stavby, sa rozráta na splátky v trvaní 20 rokov. Počas tohto obdobia bude chod budovy dispečersky spravovať realizátorská firma. Splátky budú hradené z prostriedkov, ktoré sa ušetria za energie, a tiež z nájomného za využívanie vzniknutých priestorov. Táto forma je pre obec výhodná čo sa týka výšky úrokov, veľkou výhodou je aj 20-ročná záruka na celý objekt, teda na celú technológiu aj vybavenie budovy.

Kedy by sa mohlo začať so stavebnými prácami?

Momentálne sa pripravuje výzva na výberové konanie, ktorá bude zverejnená v priebehu augusta. Existujú firmy, ktoré zabezpečujú rekonštrukcie obecných budov a spolupracujú priamo so ZMOS-om, teda so Združením miest a obcí Slovenska. Podľa môjho subjektívneho predpokladu by sa s likvidáciou starých múrov mohlo začať v septembri alebo októbri, respektíve koncom roka, bude to záležať aj od priaznivých klimatických podmienok. Súčasťou staveniska bude aj priestor budúceho parkoviska. V súvislosti so stavbou sa nevyhneme stavebnému ruchu a určitým dopravným obmedzeniam, preto chcem občanov v tejto časti obce do budúcnosti poprosiť o trpezlivosť a toleranciu.

Martin Lokša

Spomienka

Život prináša aj smutné chvíle, ktoré musíme reálne prijať, aj keď s nimi nie sme stotožnení. Jednou z nich bol aj odchod nám blízkeho človeka. Dňa 21. júna 2021 sme si pripomenuli nedožitú 70. narodeninu nášho spolupracovníka, patriota a skvelého kamaráta Petra Oroša. Náš zármutok umocňuje aj fakt, že Peter svojou dlhoročnou a osožnou prácou na obecnom úrade pomáhal rozvíjať našu obec. Patril medzi ľudí, ktorí svojou prirodzenou charizmou rozdávali pokoj a dobrú náladu.

Spôsobom svojho života, ochotou pomôcť všetkým a v každej situácii, skutkami aj rozdanou láskou, no i svojím fičúrsnym

úsmevom spod fúzov zanechal trvalú stopu v našom vedomí.

Bol vedúcom na úseku technických služieb v našej obci. Ako vyučený stavbár dlhé roky pracoval v stavebnom odvetví a získané skúsenosti odovzdával pri príprave a realizácii všetkých obecných projektov, ale aj ako stavebný dozor pri stavbách niekoľkých našich spoluobčanov. Mal zmapovanú celú obec a vedel veľmi rýchlo ponúknuť riešenia na všetky problémy, ktoré patrili do jeho pracovnej kompetencie. Pomáhal organizovať mnoho kultúrno-spoločenských a športových akcií, bol funkcionár nášho futbalového klubu. Na širokom okolí ho poznali ako zanieteneho rybára, predsedal miestnej organizácii Slovenského rybárskeho zväzu v Podbrezovej.

Aktívny a dobrý človek. Žiaľ, 9. decembra 2020 zákerná choroba ukončila jeho životnú púť. Touto cestou si dovoľujem poďakovať Petrovi Orošovi za všetko, čo pre nás všetkých počas svojho pôsobenia na našom obecnom úrade vykonal. Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu, prosím, krátku spomienku. Česť jeho pamiatke.

Branislav Čižmárik

Z činnosti denného stacionára

V súčasnom období pokračujeme v aktivitách prvého štvrťroka, ktoré sme začali po otvorení stacionára 15. marca. Ako sme spomínali v predošlom príspevku, nálada po otvorení je veľmi optimistická, aj keď za dodržiavania istých obmedzení a opatrení, ktorými sa naďalej riadime podľa vývinu epidemiologickej situácie Covid-19.

Nový štvrťrok sa začal prípravami na veľkonočné sviatky. Pre nás v stacionári to znamenalo dvojité prípravu. Spoločne sme chystali darčeky pre našich nových priateľov, žiakov zo Základnej školy Jaroslava Simana vo Valaskej, a súčasne sme pripravovali novú výzdobu v jarnom štýle do interiéru stacionára. Družba sa vyvíja veľmi slubne, naše klientky s láskou pripravujú

ručne maľované pozdravy. Chcú nimi potešiť tých, ktorí im pred Vianocami pripravili prekvapenie a prejavili svoj záujem o nich. V tomto duchu sa niesla aj pripravovaná beseda na tému Európsky deň solidarity medzi generáciami. Aj mladí dospelí sa úspešne vracajú do vychodených koľají. Novými aktivitami bola obnovená spolupráca s organizáciou Misericordia z Brezna. Novinkou je skutočnosť, že špeciálny pedagóg Erik vykonáva aktivity a cvičenia s mladými striedavo v dennom stacionári a v centre Misericordie v Brezne, čím sa týmto klientom otvára možnosť stretať sa s ďalšími mladými dospelými, čo je pre nich po prežitej izolácii veľmi prínosné.

V ďalšom období sa nám podarilo uskutočniť online stretnutie so žiakmi ZŠ vo Valaskej. Po nadviazaní prvotného kontaktu s triednou učiteľkou nasledovalo úvodné vzájomné predstavenie sa, keďže „naživo“ sme sa videli vlastne po prvýkrát. Potom sa rozbehol živý rozhovor medzi žiakmi a nami. Žiaci si pripravili malý program, v ktorom mali možnosť ukázať, čo vedia, v čom sú dobrí, aké majú záujmy. Viacerí naši klienti a klientky boli v takomto skupinovom „spojení“ prvýkrát v živote. Len niektorí z nich v minulosti absolvovali video hovory so svojimi deťmi. Toto spojenie sa našim klientom veľmi páčilo a veľmi sa tešia aj na naplánované osobné stretnutie. Všetci dúfame, že sa ho podarí uskutočniť v tomto roku.

Mesiac máj vyvrcholil spoločným programom pre všetkých jubilantov, ktorí oslavy svojich narodenín alebo životných jubileí nemohli uskutočniť pre pandémiu. Bonbónikom pre oslávencov bol koncert v komornej atmosfére na nádvorí denného stacionára. Vystúpenie pozvaného hosťa, speváka Mateja Vaníka, bolo pre všetkých zúčastnených vrátane samotného účinkujúceho príjemným a srdečným oživením po dlhej dobe prežitej v izolácii.

Mesiac jún sa už niesol v duchu ďalšieho uvoľňovania opatrení v rámci jednotlivých okresov. Dodalo nám to ešte väčšiu

nádej, že spoločné podujatia a každodenné aktivity budú aj naďalej realizované ambulantnou formou a že sa nemusíme báť opätovného uzavretia brán denného stacionára. Čaká nás leto a s ním aj ďalšie aktivity spojené s prechádzkami a trávením času pod korunami stromov na našom nádvorí. Hneď v prvých dňoch sme si usporiadali turnaj v petangu. Počasie nám prialo a podporilo dobrú náladu pri súťažení. Víťazmi boli všetci, keďže zbieranie bodov nebolo jediným cieľom petangového turnaja.

Denný stacionár je okrem iného miestom, ktoré združuje dobrovoľníkov. V súčasnom období našich klientov pravidelne navštevuje napríklad mladá študentka psychológie, ktorá im pomáha pri aktivitách a záujmových činnostiach zameraných na rozvoj zručností. Ďalším dobrovoľníkom je cestovateľ Ferko, ktorý je podkutý skúsenosťami z cestovania aj z rokov praxe strávených na rôznych stážach v zahraničí. S radosťou sme využili jeho ochotu podeliť sa o cestovateľské skúsenosti

a zážitky vo forme besedy. Do témy sa ochotne zapojili aj naše klientky, hlavne tie scestovanejšie. Keďže počasie nám aj naďalej prialo, pripravili sme si malý piknik s opekačkou. Prvý letný mesiac sme zakončili oslavou narodenín a jubileom našej klientky. Posledný deň sme sa na chvíľu započúvali do „ticha“. Priestory denného stacionára – ako všetci vieme – susedia s budovou základnej školy, z ktorej sa na dva mesiace stratil detský džavot.

Na leto, ale tiež na začiatok nového školského roka sa teší aj naša klientka Terezka, ktorá v dobe prísnych opatrení pandémie nemohla „vyučovať“. Snom tejto klientky s Downovým syndrómom je byť učiteľkou a tento svoj sen si plní tu u nás. Keď sa stretáva s deťmi prvého stupňa základnej školy, na chvíľu sa tou učiteľkou aj naozaj stáva.

S novými zážitkami a informáciami sa znova ozveme po skončení letného obdobia.

Iveta Mravcová

Základná škola

s materskou školou v Nemeckej

Ako sme ukončili školský rok

■ Vysvedčenia sú rozdané, školský rok sme ukončili. Deti si užívajú letné prázdniny a učitelia sa po „dotiahnutí“ pracovných povinností rozišli na letnú dovolenku. Máme za sebou druhý „iný“ školský rok. „Iný“ bol v tom, že sme opäť prešli dištančnou výučbou, v ktorej naši učitelia so žiakmi pracovali z domu prostredníctvom počítačov, notebookov, tabletov alebo mobilov. Na takéto vyučovanie veru nebol školený nijaký učiteľ, doslova sme sa učili za pochodu. Na vlastných skúsenostiach sme „vychytávali“ muchy takejto formy vyučovania. Získali sme nejaké nové skúsenosti, a ak nás v budúcnosti zastihne podobná situácia, budeme pripravení lepšie. V prípade dištančného vyučovania plánujeme s učiteľmi aj so žiakmi využívať online priestor prostredníctvom platformy EduPage a Zoom. Počas týchto letných prázdnin učitelia absolvujú vzdelávanie zamerané na zdokonalenie sa v používaní týchto aplikácií. Rodičov čaká povinnosť pripraviť pre deti technické vybavenie, ktoré im umožní vyučovanie online. Mnohé domácnosti sú plne vybavené počítačmi, notebookmi, mobilmi aj kvalitným internetom. Viaceré rodiny však nemajú možnosť vytvoriť deťom podmienky pre učenie sa z domu. Myslíme, pravdaže, aj na takýchto žiakov. Počas dištančného vzdelávania im pomáhali asistenti učiteľov. Naše asistentky tvorili pre žiakov rôzne učebné texty, pracovné listy a tieto materiály im distribuovali osobne alebo prostredníctvom pošty. S mnohými žiakmi strávili hodiny vyučovania cez telefón. Jednoznačne môžeme skonštatovať, že

bez pomoci rodiča by mnohé deti dištančné vyučovanie nezvládli. Rodič pri ňom často na seba preberal kompetencie učiteľa – usmerňoval, vysvetľoval, kontroloval... My učitelia sme všetkým rodičom za spoluprácu nesmierne vďační, bez nich by sa dištančné vyučovanie – najmä v prípade mladších žiakov – naozaj nedalo realizovať.

Po návrate do škôl sme so žiakmi absolvovali rôzne triednické aktivity, ktoré boli zamerané prevažne na prekonanie rozdielov z dištančného vyučovania. Zamerali sme sa na posilňovanie vzťahov a adaptáciu na školské prostredie, na žiacky kolektív. Ku koncu to vyzeralo takmer ako v bežnom školskom roku. Naši žiaci sa dokonca zúčastnili aj na literárnej súťaži Banskobystrické pierko, v ktorej naše druháčky Barborka Šulková a Alžbetka Petříková obsadili krásne 3. miesto. Nádejným spisovateľkám blahoželáme a do ďalších rokov im želáme veľa tvorivého písania.

Na konci júna žiaci absolvovali triedne školské výlety, ktoré boli obmedzené pandemickými opatreniami. Výlety sa konali len na území našej obce, bez prepravy verejnou dopravou, v uzavretom triednom kolektíve. Vieme, že školský výlet nemal ten pravý cveng, na aký sme zvyknutí z predošlých rokov, ale dodržiavanie opatrení či odporúčaní v súvislosti s pandemiou je pre nás záväzná.

Rodičom žiakov, ktorí spĺňali kritériá, predložila naša škola ponuku na absolvovanie letnej školy. O tú však nebol zo strany rodičov záujem. V médiách bola oznamovaná aj jarná škola, počas jarných prázdnin sa však nedala realizovať z dôvodu zlej epidemiologickej situácie.

Žiaci 9. ročníka. Horný rad zľava: Nika Skladaná, Sofia Viktória Žabková, Sofia Budajová, Ema Šestáková, triedna učiteľka Mgr. Eva Surová, Eliška Fašková, Adriána Kobzošová, Nikola Kútiková, Ester Popovičová, Diana Luptáková, Letícia Gregušová. Dolný rad zľava: Mgr. Rudolf Chromek, Dominik Dekrét, Jozef Pavlovský, Šimon Zachar, Marek Šušor, Šimon Donoval, Andrej Halaj, Matej Kološta.

Prišiel čas pozeráť dopredu. Nezrealizovaný projekt letnej školy možno bude premrhanou možnosťou, ale stoja pred nami ďalšie výzvy. Na jeseň plánujeme začať s úpravou átria na druhom stupni. Úpravy budeme realizovať vo vlastnej réžii, vlastnými rukami. Veríme, že to, čo si so žiakmi vybudujeme, zasadiť či namaľujeme, si budeme vážiť viac. A hlavne budeme na svoju prácu hrdí. Možno máte doma rôzne rastliny, ktoré by ste škole mohli na jeseň darovať v podobe odrezkov, budeme za vašu pomoc vďační. Potešíme sa aj rastlinkám, ktoré by ste doma vyhodili. U nás si určite nájdete nový domov.

Dlhoročne prijímame rôzne knižné dary, najmä detské knihy, ktoré rodičia našich žiakov doma nepotrebujú, ale pre deti v škole sú stále výborným zdrojom poznania. Tento školský rok sme takto získali množstvo kníh aj v cudzích jazykoch, čím sa školská knižnica obohatila o inojazyčnú literatúru. Za ich sprostredkovanie ďakujeme pani Zuzke Kováčovej Švecovej. Aby sme deťom ponúkli hodnotnú umeleckú literatúru, zapojili sme sa do projektu Čítame radi. Pani učiteľka Denisa Skladaná vypracovala projekt, v rámci ktorého sme do školskej knižnice objednali rôzne nové knižné publikácie v hodnote 800 eur. Veríme, že nové knihy prilákajú do školskej knižnice nových čitateľov.

V priebehu letných prázdnin opäť vymaľujeme triedy pre prváčikov a piatakov, opravíme, čo treba a pripravíme všetko potrebné, aby sme v septembri otvorili naše brány. Najväčšia oprava sa bude týkať školskej kanalizácie. Bude nevyhnutná a najmä finančne náročná, za súčinnosť pri riešení tohto problému ďakujeme obci Nemecká. Tá ako zriaďovateľ aj tento rok poskytne peňažný príspevok pre každého prváčika na nákup školských potrieb. Aj týmto spôsobom sa snažíme pomôcť rodičom prekonať finančné zataženie na začiatku školského roka.

Záver školského roka býva tradične ukončený slávnosťou v telocvični našej školy. Zo známych pandemických dôvodov sme už druhý školský rok ukončili skromnejšie, triedni učiteľia sa so svojimi žiakmi rozlúčili v triedach.

V júni ukončili vzdelávanie na našej škole sedemnásť deviatci. Využijeme priestor v obecných novinách, aby sme sa s našimi tohtoročnými absolventmi ešte raz rozlúčili: *Želáme vám veľa šťastia v ďalšom štúdiu na stredných školách a veľa úspechov v osobnom živote. Bolo nám ctou spoznať vás, milí deviatci, sledovať vaše úspechy od prvej napísanej čiarky až po posledné chvíle na našej škole. Budeme na vás spomínať s láskou!*

Pedagogický kolektív základnej školy

Čo je nové v materskej škole

Príroda nám ponúka veľa možností na jej spoznávanie. V našej škôlke umožňujeme deťom získať osobnú skúsenosť s ňou. Deti ju potrebujú, potrebujú kontakt so stromami, kríkmi či bylinkami, aby si k nej vypestovali kladný a vrúcny vzťah. Aj v tomto školskom roku sa nám opätovne podarilo do našich malých fóliovníkov zasiať pažitku, bazalku, mrkvu, redkovku i cibuľku. Na prelome mája a júna sme sa tešili, že si na chlebič pokrájame zdravé bylinky či zeleninu. Spoločne s deťmi sme si vyhrnuli rukávy a okrem siatia byliniek sme sa pustili aj do sadenia okrasných a ovocných kríkov v areáli škôlkarského ihriska. Deti s nadšením vykopávali jamky pre kríky, polievali krhlami, zahŕňali každú rastlinku, aby nám nevyhynula. Na rok sa môžeme tešiť na čierne, červené i biele ríbezle a sladké maliny.

„Život je ako bicykel. Aby si udržal rovnováhu, musíš sa pohybovať dopredu.“

Albert Einstein

Aj my sa v našej materskej škole snažíme udržiavať v živote našich škôlkarov rovnováhu. Každý rok organizujeme pre predškolákov „cyklotýždeň“. Pripravili sme bohatý program a, samozrejme, opäť zaujímavé trate v krásnom prostredí Nemeckej. Prvý deň sme sa oboznámili s pravidlami cestnej premávky, teda s tým, ako sa máme správať na ceste, čo zahŕňa povinnú výbavu správneho cyklistu, zopakovali sme si základné dopravné značky, aby nás na cyklotrase nič neprekvapilo. Každé dieťa si poctivo vyčistilo svoj bicykel, chlapci nám opísali jeho

Aká by to bola oslava MDD bez poriadnych súťaží a zábavy? Učiteľia MŠ pripravili pre deti rôznorodé športové súťaže. Deti si vyskúšali štafetový beh, hod loptou na terč, do koša, zdolávanie prekážok v behu. Súťažili vo dvojiciach, individuálne, no hlavne s radosťou v očiach. Víťazmi boli všetci, každý sa tešil zo sladkej odmeny.

Jednotlivé časti a ďalej nám nič nebránilo v tom, aby sme vyrazili na potulky v okolí Nemeckej. Po štyroch krásnych, slnečných a zaujímavých dňoch nastal ten posledný – piatok. Všetci predškoláci dostali za odmenu krásny diplom a sladkú odmenu. My učiteľky môžeme tento týždeň ohodnotiť ako veľmi prínosný, rastie nám veľa nádejných skvelých cyklistov.

„Na tri rôčky, škôlka milá, rada si nás pritúlila.

Navštívime naposledy záhradu a všetky triedy.

Lúčime sa, hračky známe, už odtiaľto odchádzame,

lebo veľká škola čaká na každého predškoláka.“

Brány materskej školy opúšťa 18 budúcich šikovných prváčikov. Posledná pieseň na rozlúčku a posledné spoločné objatie s tými, s ktorými trávili dlhý čas v materskej škole. Ťažké bývajú chvíle lúčenia, slzám sa sotva niekto ubráni, ale život je už taký – čas plynie a vždy prináša niečo nové. Predškoláci sa s nami rozlúčili krásnym programom. Mgr. Ivana Štellerová, zástupkyňa pre MŠ, im odovzdala osvedčenia o úspešnom ukončení povinnej predškolskej dochádzky a niekoľko pekných darčiekov na pamiatku. Rodičom predškolákov ďakujeme za milé darčekom, občerstvenie a pohostenie, za ústretovosť počas našich spoločných chvíľ. Všetkým budúcim prváčikom prajeme úspešný začiatok prváčkeho života, aby do školy vykročili tou správnou nohou.

Kolektív učiteľov MŠ

Denný letný tábor Občianskeho združenia Bzučo

Sme radi, že už tretí rok sa nám podarilo zorganizovať denný letný tábor. Po minuloročných skúsenostiach sme deti rozdelili do dvoch turnusov. Ako prvý si svoj týždeň užili deti nad 10 rokov, ktorých sa nazbieralo 23, a potom nastúpili deti vo veku od 6 do 10 rokov, ktorých sme mali 27. Deti sa ujali skúsené animátorky Matka a Majka z animačnej skupiny Aligátory.sk. Ich hlavnou základňou sa na týždeň stala „dolná škola“ v Zámostí.

Pre deti bol pripravený pestrý program. Tým starším veľmi neprialo počasie, ale podarilo sa nám prispôsobiť program k ich spokojnosti. V pondelok hľadali poklad. Pred jeho nájdením museli nájsť rôzne indície, ktoré boli ukryté. Spoločnými silami sa im podarilo zostaviť kód potrebný na otvorenie kufríka, v ktorom sa skrývalo prekvapenie – návšteva novej Bounce arény v Banskej Bystrici. Tradične absolvovali splav z Nemeckej na Mlynčok a navštívili aj plaváreň v Banskej Bystrici. Teším sa, že sa nám podarilo splniť očakávania teenagerov a z tábora odchádzali s prianím, aby sa stretli aj o rok.

Pre mladšie deti boli pripravené rôzne športové hry. Navštívili ich vojaci, boli si zaplávať v bazéne, na Hrone si mohli vyskúšať kajak. Aj pre nich bola najväčším zážitkom návšteva trampolínovej arény, v ktorej sa mohli dosýta vyšantiť. Posledný

deň nasledovalo vyhodnotenie táborového týždňa plného zážitkov a odovzdanie malých darčiekov.

Nakoniec by som sa za pomoc a spoluprácu rada poďakovala obci Nemecká a vojenskému útvaru v Nemeckej, za sponzorské príspevky L. Kohútikovi, M. Nátherovi, J. Švantnerovi, p. Kohútovi a spoločnosti TESCO.

Miroslava Virágová

Zahrajte mi tichúčko, javorové husle, nech mi ten môj synáček na chvílenku usne...

Ak má niečo v súčasnosti určené hranice, tak je to ľudský život. Prvou jeho hranicou a štartovacou čiarou je samotné narodenie človeka. Poväčšine býva veľkou udalosťou v rodine aj jej blízkom okolí, a ak je dieťaťko dlho očakávané a vytúžené, radosť je o to väčšia. Narodenie novej bytosti má význam nielen pre rodinu, ale aj pre obec, mesto, krajinu, planétu a možno aj celý vesmír. Dá sa to povedať aj naopak – obec žije len vtedy, keď sa v nej rodí nový život. Tento nový život – vlastne novonarodených občanov a občianky našej obce – každoročne vítame aj oficiálnou cestou. Aj to je dôvod, prečo som sa rozhodla priniesť čitateľom niekoľko zaujímavých informácií o tom, ako sa s touto aktivitou kedysi začalo a ako nárast alebo pokles počtu obyvateľov našej obce zachytili naše staré kroniky.

Ako vlastne tento zvyk slávnostného uvítania detí do života vznikol? Narodenie človeka na našom území odjakživa sprevádzali rôzne obrady, ktoré podľa povier určovali osud človeka alebo predvídali udalosti v jeho živote. Deti sa kedysi rodili iba doma, pričom na pôrode sa zúčastňovala babica, prípadne iné ženy z rodiny. Baba dieťaťko okúpala, zabalila do vankúša, popľuli ho slinou proti urieknutiu a dieťa dali matke do rúk. Keď ho vzal na ruky aj otec, oficiálne ho tým prijal do rodiny a uznal za svoje.

Po pôrode sa snažili dieťa čím prv pokrstiť. Krst sa väčšinou konal najbližšiu nedeľu po narodení. Krstiny boli spojené s hosťinou, bývali veselé, spievalo sa, rodina sa tešila novému prírastku. Takto to bolo až do 40. rokov 20. storočia, zlom nastal po prevrate v roku 1948. V 50. rokoch už bolo povinné rodiť v nemocnici, čím sa množstvo zvykov a povier spojených s narodením dieťaťa vytratilo. S nástupom socialistickej ideológie a s jej snahou vytlačiť tradičné aj náboženské zvyky sa postupne ustupovalo aj od krstov v kostole, ktoré sa potom celé desaťročia v niektorých prípadoch vykonávali tajne. Náhradou za tieto obrady sa stali občianske obrady uvítania detí. Konali sa

na miestnych a mestských národných výboroch, ktoré boli predchodcami dnešných obecných a mestských úradov. Obrad pozostával zo slávnostných príhovorov, z príležitostných básní, zo zápisu do pamätnej knihy alebo kroniky, z odovzdania malého darčeka a fotenia v pamätnej kolíske. Slávnostnú atmosféru piesňami dopĺňal miestny zbor pre občianske záležitosti (ZPOZ), ak bol v obci či meste zriadený. Takto sa vítali deti, ktoré sa v danom roku narodili, a to spoločne v obradných miestnostiach alebo slávnostných priestoroch, ktoré mali obce k dispozícii. Slávnostný akt mala väčšinou na starosti matrikárika obce a v minulosti sa na ňom zúčastňovali aj predsedovia MNV, iní poverení zamestnanci, neskôr aj poslanci. V roku 1990 nachádzame v našej obecnej kronike prvý záznam o presnom určení vykonávateľov obradov v obci (starosta obce Ing. Ján Turčan a poslanci Marián Marčok a Anna Rochocká). V súčasnosti sa poslanec s funkciou sobášiaceho a vítajúceho volí na prvom zasadnutí nového obecného zastupiteľstva, pričom v našej obci sa tradične určujú dvaja – muž a žena. Funkcia vítajúceho do života prípadne prednostne žene-poslankyni.

V našej obci sa ZPOZ začal organizovať pravdepodobne okolo roku 1953 pod názvom Aktív pre občianske záležitosti (APOZ). V tom čase boli jeho členmi Jozef Douda, Mária Ivanová, Ružena Mitterpachová, Jozef Taraba, Zita Lopejská a Gregor Lysina. Kronikársky záznam o činnosti zboru pochádza z roku 1960 (v roku 1993 sa zas uvádza slávnosť z príležitosti 40. výročia jeho vzniku). Víťanie detí mala dlhé obdobie (až do roku 1987) na starosti matrikárika Mária Ivanová. Niekedy sa na obrade zúčastnili aj členovia závodných výborov ROH, ktorí zastupovali zamestnávateľov rodičov detí. Odovzdali im ďalšie darčeky, čím demonštrovali starostlivosť socialistického zriadenia o nové generácie.

Približne v rokoch 1978 – 1981 sa rekonštruovala obradná miestnosť na miestnom národnom výbore. Všetky obrady sa počas rekonštrukcie konali v budove základnej školy. V tých rokoch bol aj APOZ premenovaný na ZPOZ – Zbor pre občianske záležitosti. Obrady sa konali niekedy raz, inokedy až štyrikrát ročne.

Personálne zloženie APOZ-u/ZPOZ-u sa rokmi menilo, k najpamätnejším osobnostiam v celej jeho histórii patrili Peter Roštár (od 70. rokov predseda zboru, staral sa o hudobnú zložku),

Členovia ZPOZ-u v 70. rokoch 20. storočia: zľava Mária Ivanová, Anna Luptáková, Peter Roštár, Žofia Komisková, Matilda Lacková, Margita Sedliaková, Emília Kováčiková, Ján Gubančok

Emília Kováčiková (recitátorka), Ján Gubančok (recitátor), Žofia Komisková a Anna Luptáková (spevákky), ale aj mnohí iní. Dôležitou súčasťou obradu uvítania bol zápis do pamätnej knihy. Každý záznam kresbami skrášlili šikovní ilustrátori – Matilda Lacková či Jaroslav Majerčík, v súčasnosti je to Lenka Trnovská. Pri vymenúvaní určite nesmieme zabudnúť na ďalšie matrikárky, ktoré uvítania pripravovali po organizačnej stránke, a to Ľubica Lokšová, Soňa Lendácka a v súčasnosti Katarína Starčoková. K dlhoročným aktívnym členom ZPOZ-u, podieľajúcim sa na uvítaní detí, patrila aj Kvetoslava Čreppová, ktorá zabezpečovala hudobný sprievod, a spevákky Marta Tomková, Mária Mihalisková a Marta Dejmeková.

Dejiny nám ukazujú, že zachovanie rodu privedením potomka na svet je často otázkou prežitia krajiny či štátu. Na prírastky obyvateľstva vplyva mnoho faktorov, od ekonomickej situácie až po politické a spoločenské udalosti. To všetko pôsobí aj na mikrosvet rodiny, na ktorej základoch stojí budovanie budúcej spoločnosti.

Malý človečik vždy so sebou prináša aj nádej na lepšie zajtrajšky, nádej, že z neho bude dobrý lekár, vynálezca, dobrá baletka či učiteľka. No všetci dúfame, že z neho vyrastie predovšetkým dobrý človek.

*Zuzana Kováčová Švecová,
poslankyňa OZ poverená vítaním detí*

Počty detí narodených v obci vo vybraných rokoch

Rok	Počet narodených detí
1962	44
1972	23
1973	40
1976	44
1977	31
1982	40
1983	20
1984	42
1985	7
1987	26
1992	12
1993	25
1994	8

Počty detí narodených v obci za posledné obdobie

Rok	Počet narodených detí
2011	12
2012	12
2013	19
2014	22
2015	15
2016	10
2017	13
2018	18
2019	12
2020	7
2021	14 (údaj za 1. polrok)

Zaujímavosti z obecnej kroniky o sčítaní ľudu

V tomto roku sa na Slovensku opäť konalo sčítanie obyvateľov. Z tohto dôvodu uvádzam niekoľko zaujímavostí z minulých rokov, ktoré som čerpala zo zápisov v obecnej kronike. Vedeli ste, že

- pri sčítaní ľudu v roku 1980 mala naša obec 1930 obyvateľov?
- v roku 1980 sa sčítaval aj počet elektrospotrebičov a iných vecí v obci? Naši obyvatelia mali v tom roku 483 televízorov, 494 chladničiek, 484 práčok, 8 chát, 36 motocyklov, 155 osobných automobilov.
- v roku 1984 mala obec už iba 1800 obyvateľov a v roku 1993 ich bolo dokonca iba 1726?
- v roku 1986 naši občania vlastnili 520 televízorov, z toho 60 farebných?

Zábery z uvítaní detí v 80. rokoch 20. storočia

Sme tu s vami už desať rokov

Zbor mladých Marcelíno

Čas neúprosne letí a v najbližších dňoch uplynie už desať rokov od nášho prvého stretnutia s hudbou a piesňami, ktoré nás v miestnom chráme spojili do jedného spoločenstva – do spoločenstva mladých ľudí, ktorí chceli urobiť pre svoju vieru a ľudí okolo seba niečo viac.

Rok 2011 bol dôležitým rokom zmeny v živote tých mladých ľudí v našej farnosti, ktorí sa v súvislosti s prípravou na sviatosť birmovania začali schádzať, aby sa spolu nielen modlili, ale aj spievali a trávili voľný čas. Praktizovaním viery chceli slúžiť iným. Zobrali vážne službu, ktorá káže veriacim konať dobré skutky, chceli žiť naozajstnú vieru dávaním seba a svojho času tým, čo ich práve potrebujú. Skupina nadšencov sa vtedy takmer po dvadsiatich rokoch ticha rozhodla priniesť medzi múry kostola radosť, úsmev, svoje srdcia a spev, ktorým sa snažila vyjadriť svoju vieru. Za klavír sa v tom čase postavila Zuzana Kováčová, gitaru chytil do rúk Ivan Bartoš a postupne sa pridali najprv birmovanci, no aj iní mladí farníci. Práve birmovanci inšpirovaní životom a dielom svätého Marcelína vymysleli názov skupiny Zbor mladých Marcelíno, no väčšinou nás všetci volali Marcelínovci.

Z birmovky v roku 2012

Aby som nezostala dlžná histórii, tento kolektív zďaleka nebol prvým a jediným zborom vo farnosti. Už v 90. rokoch 20. storočia sa sformoval zbor pod vedením Eriky Reizerovej, Ruženy Bartošovej, Ivana Bartoša, Hanky Ollerovej (vtedy Petríkovej) a Martina Petríka. Fungoval niekoľko rokov, deti a mladí ľudia v ňom zažili množstvo neopakovateľných chvíľ, a to nielen v kostole, ale aj na výletoch a spoločných stretnutiach. Ako mladí dorastali na dospelých a zakladali si rodiny, nebolo nasledovníkov, ktorí by v ich práci pokračovali, a zbor postupne zanikol. Len sporadicky sa najmä pri príprave detí na prvé sväté prijímanie našiel dobrovoľník – nadšenec (napr. Zuzana Kováčová, Mária Skladaná, Milena Grúberová), ktorý s deťmi nacvičil pár piesní, no ako zvädli kvety po slávnostnej ceremónii, tak ochladla aj chuť a túžba detí spievať v kostole na svätej omši.

Po dlhých rokoch stagnácie to bol preto priam malý zázrak, keď sa našla partia mladých ľudí, práve tých, čo kedysi zakladali prvý zbor. Znovu sa začali stretávať, tentoraz aj so svojimi potomkami a celými rodinami, no aj vďaka obrovskej podpore dôstojného pána farára Miroslava Kurica, ktorý sa od príchodu do našej farnosti snažil podporovať mladých ľudí a ich aktivity. Členmi zboru v priebehu desiatich rokov existencie boli Ivan, Ružena a Ruženka Bartošovci, Zuzana, Karolína a Alexandra Kováčové, Zuzana, Marek, Jakub a Juliana Lokšovci, Mariana a Martin Petříkovci, Hanka a Barborka Ollerové, Denisa, Emka a Tereška Turčanové, Karolína Elena Peťková, Michaela

Čreppová, Monika Klincová, Lucia Simanová, Ivan Halák, Michaela Popperová, Viktória a Natália Mócikové, Emma Dunajská a ďalší. Niektorí s nami ostali len chvíľu, iní nám prišli vymočiť len príležitostne, no väčšina ostala dodnes.

A čo všetko sme vlastne za tých desať rokov zažili? Azda si ešte mnohí pamätajú, že vtedajší pán farár, otec Miroslav, mal veľmi rád prírodu. Naše prvé spoločné akcie boli teda vychádzky k prameňu sv. Anny či len tak do okolia. V spolupráci s folklórnou skupinou Čierťaž, ale neskôr aj sami sme pripravovali vianočné stretnutia – jasličkové slávnosti, takisto aj koledovanie Dobrej noviny. Tieto akcie sa stali každoročnou tradíciou a nekonali sa iba jediný raz – v roku 2020 vinou celosvetovej pandémie a lockdownu.

Krížová cesta k jubilejnému krížu nad Nemeckou v roku 2016

Koledovanie a Dobrá novina 2017

Prvýkrát sme mimo nášho kostola hrali a spievali na omši v kostolíku v Ráztoke na oslavách Ráztockého sviatku v roku 2013. Z našich ďalších ciest sú pre nás nezabudnuteľné omše v Záhorciach a Želovciach u nášho priateľa, dôstojného otca Erika Hanzena, či v blízkom Lopeji. Takmer pravidelne sme od začiatku našej existencie navštevovali Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb Hron v Dubovej, kaplnku v Nemocnici F. D. Roosevelta v Banskej Bystrici. Práve omše v nemocnici boli veľmi silným zážitkom plným emócií. Smútok, radosť aj slzy nám často „pomáhali“ dospievať omšu a priniesť kúsok radosti tým, čo vo svojom živote práve neprežívali šťastné obdobie. V roku 2014 sme pomáhali zorganizovať historicky prvý Deň rodiny v našej farnosti, na ktorom sa zúčastnilo veľa detí a farníkov z obce a blízkeho okolia. Takisto sme boli pri zavedení tradície veľkopiatočného výstupu k jubilejnému krížu nad Nemeckou s modlitbou krížovej cesty. Novinkou v našej farnosti boli aj adorácie, ktoré spočiatku organizovali najmä naši priatelia „emanuelisti“ a budúci kňazi zo seminára v Badíne, no postupne sme ich pri rôznych príležitostiach začali organizovať sami. Zrealizovali sme dokonca aj jednu nočnú adoráciu pri sviečkach. Tento nový spôsob vyjadrenia vzťahu k Bohu osobnou modlitbou nahlas zatiaľ neprimäl ostatných farníkov, aby sa pridali k spoločnému vyjadreniu viery, ale teší nás, že túto jedinečnú atmosféru s nami prežívajú aspoň v tichosti.

Náš vždy usmiaty Ivan – hrá za každých podmienok

Mons. ICLic. Rastislavovi Suchom. Nie sme profesionáli, ale čo robíme, snažíme sa robiť naplno a s radosťou. A najlepšie ako vieme. S radosťou prijmem medzi seba každého, kto by chcel robiť to, čo robíme my.

Na Ráztockom sviatku v roku 2013

Naša prvá svadobná omša, na ktorej sme piesňami pomohli mladomanželom intenzívnejšie prežiť ich veľký deň, sa slúžila v roku 2013. Vydávala sa naša členka Lucka Šimanová, vtedy ešte Hrbáčová. Odvtedy ich bolo už niekoľko a v ostatnom období pomáhame zabezpečiť svadobné obrady aj v spolupráci s obcou, ak si to prajú mladomanželia.

Čo sa týka hudobnej zložky, hudobníkov je v našom kolektíve viac. Ivan Bartoš nás od začiatku sprevádza hrou na gitare, klaviristov máme niekoľko: spočiatku hrala Zuzana Kováčová, dnes na klavíri spevákov sprevádza Denisa Turčanová a deťom hrá Marek Lokša, ktorý počas koledovania hráva aj na akordeóne. Rytmus nám na cajone (to je tá drevená debna, na ktorej sa sedí) udáva Ivan Haľak.

Nie všetky podujatia organizujeme pravidelne, niektoré akcie sa konali len raz (slávnostné ukončenie školského roka omšou pre základnú školu v posledný deň školského roka, charitatívny koncert na podporu združenia pre deti z detskej onkológie v Banskej Bystrici či farský karneval a púť na Staré Hory). Vždy sme sa však s láskou a pokorou snažili robiť iným radosť, prinášať prostredníctvom našich piesní pokoj a lásku, milé slovo a pohladenie. Pomocou hudby chceme aj ostatným pomôcť hlbšie a intenzívnejšie prežívať sväté omše a konané obrady. Sme vďační za to, že aj po výmene kňazov máme oporu a veľkú pomoc v našom súčasnom kňazovi, dôstojnom pánovi farárovi

Na Starých Horách v roku 2016

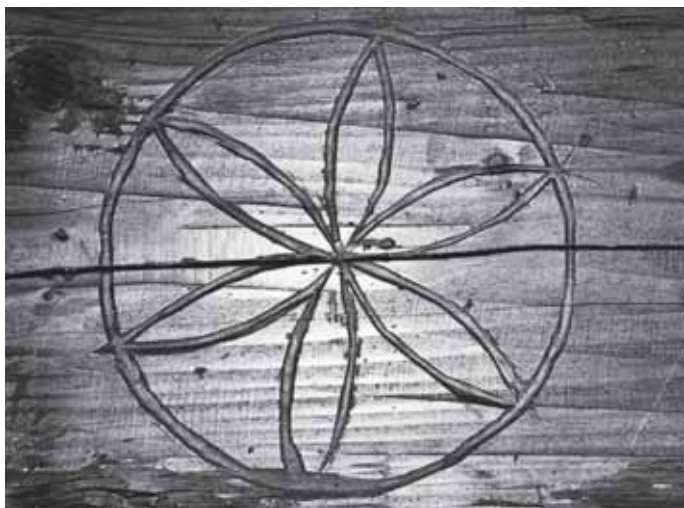
Desať rokov – je to veľa či málo? V živote jednotlivca je to dôležitá časť života, v živote generácie krátka etapa, v histórii ľudstva len malá kvapka v mori. Vďaka fotografiám dnes vieme, ako sa menil svet okolo nás. Na nich vidíme, ako rástli naše najmladšie členky, ktoré s nami začínali ešte ako deti a z ktorých sú dnes uvedomelí mladí ľudia. Ako prichádzali a odchádzali naši členovia, ako sme dozrievali. Prípravou na birmovku to celé začalo: spev, stretávky, túry, akcie a to najlepšie – zbližovanie rodín, budovanie vzťahov v komunite. Práve to naše spoločenstvo potrebovalo najviac. Sme hlboko vďační, že sme práve my mohli byť tou kvapkou, čo aspoň chvíľu pomáhala robiť svet lepším. S pokorou sa dívame do budúcnosti a prosíme o modlitby a požehnanie do ďalších rokov, aby sme, ak to bude vôľa Božia, mohli ďalej kráčať cestou evanjelia.

Zuzana Kováčová Švecová

Sám svätý Ján oheň kladie...

O koreňoch svätójánskych tradícií

V tradičných predstavách našich predkov malo v minulosti významné postavenie slnko. Ľudia ho nechápali len ako zdroj tepla a svetla, ale aj dobra, čistoty a pozitívnej magickej energie. Slnčné svetlo malo zaháňať zlé sily, ktoré boli činné najmä v tme. Priaznivé pôsobenie slnka mali zabezpečovať solárne znaky – kruhy s šesť- alebo osemcípou ružicou vo vnútri. Do prelomu 19. a 20. storočia sa tieto ochranné symboly vyrezávali najmä na stropné hrady domov. Niekoľko sa ich v takomto stvárnení zachovalo dodnes aj v našej obci: v nemečianskej drevenici u Hôlikov (pri železničnej stanici) alebo v chátrajúcej kamennej usadlosti u Kupčov na hornom konci Zámestia. Ich využívanie nebolo bežné len v našom slovanskom prostredí, ale napríklad aj v západnej Európe. Okrem obytných interiérov ich možno nájsť aj na cintorínoch, napríklad na drevených vyrezávaných krížoch v okolí Detvy či na kamenných náhrobníkoch v Novohrade.

Slnčný symbol vyrezaný na stropnej hrade v Hôlikovie drevenici
Foto Maroš Cеровský, rok 2004

V súvislosti s kultom slnka si ľudia všímali najmä obdobie oboch slnovratov, teda najkratšieho a najdlhšieho dňa v roku. Tieto dni boli v kalendári indoeurópskych národov dôležité pre orientáciu v čase a zároveň vhodné na regeneráciu prírodných aj ľudských síl. Magicke úkony, ktoré sa počas nich vykonávali, mali zabezpečiť hospodársku prosperitu, zachovanie zdravia, získanie manželských partnerov, ochranu pred zlými silami. Naši predkovia si v tomto období všímali určité znaky, podľa ktorých sa snažili predpovedať počasie, úrodu aj vlastný osud. Kresťanstvo nahradilo zvyky zimného slnovratu oslavou Kristovho narodenia a oslavu letného slnovratu sviatkom Narodenia svätého Jána Krstiteľa.

Jánske ohne mali symbolizovať slnko a jeho životodarnú silu. Ľudia kedysi verili v magicke očistnú funkciu ohňa. Mnoho z pohanských predstáv našich predkov sa uchovalo v starobylých piesňach, ktoré sa pri jánskych vatrách pravidelne spievali do začiatku 20. storočia, niekde aj dlhšie. V našej obci sa, žiaľ, do súčasnosti nezachovali.

Jánske zvyky u nás v prvej polovici 20. storočia

Tradiícia pálenia vatier v predvečer sviatku sv. Jána bola v minulosti živá vo všetkých troch dedinách, ktoré dnes tvoria našu obec. V prvej polovici minulého storočia Nemečania zvykli naklásať vatru na Farkašove, Dubovčania nad Bučkom a Zámošťania na Dielčoku. Nachystanie dreva bolo úlohou mládencov. K ohňu sa schádzala najmä slobodná mládež a hlavnou náplňou

stretnutia býval spoločný spev. Niektorí podonášali z domu zo draté škrabačke, teda brezové metly, zapalovali ich a horiace fakle vyhadzovali do výšky. Magicke moc sa pripisovala aj pozostatkom ohňa. Uhlíky z jánskej vatre sa používali na liečebné účely: spolu s vysušeným hrachom sa podrútili na prášok, ktorý si starší a chorí ľudia prikladali na rany na boľavých nohách.

Medzi obrazmi svätých v príbytkoch našich predkov nechýbal ani sv. Ján Krstiteľ – tento na začiatku 20. storočia visel v jednej z nemečianskych domácností

Svätójánska noc sa využívala aj na predpovedanie budúcnosti. Cez deň sa zvykli natrhať kráľi, poľné kvety, pre každého člena rodiny jeden. Zapichli sa do plota alebo medzi dosky na gangu. Čí kvietok do rána najviac uvädol, ten mal ochorieť alebo zomrieť. Najstarší ľudia v Nemeckej si donedávna spomínali, že ak si niektorá gazdiná do Jána nestihla okopať a vyplieť zemiaky, dievčatá jej pred domom zvykli zaspievať posmešný úryvok z jánskej piesne, napríklad: *O Jáne, Jáne, Kohútovie krumple v prvej zelene!* Podľa toho sa môžeme domnievať, že niektoré časti jánskych piesní sa príležitostne obmieňali – prispôbovali sa aktuálnym udalostiam v obci a mohli mať aj žartovný obsah. Jánske piesne sa v dávnejšej minulosti nespievali len pri vatre. Dievčatá ich vyspevovali už týždeň pred sviatkom sv. Jána počas večerných prechádzok po dedine, ako o tom svedčia zápisky jedného z medzibrodských učiteľov zo začiatku 20. storočia.

*Na medzibrodských lúkach dau mi milý dukát. O, Jáne, Jáne, Vojáne!
A ja jemu piero, žeby bola jeho. O, Jáne, Jáne, Vojáne!
Na medzibrodských lúkach len samá lisnačka. O, Jáne, Jáne, Vojáne!
Medzibrodských chlapcov pochytila sračka. O, Jáne, Jáne, Vojáne!*

(Jánska pieseň z Medzibrodu)

*Sám svatí Ján oheň kladie.
Veď ho on nakládou na tri strany.
Pri tom ohni len anjeli,
len Panny Márie pri ňom neni.
Veď nás Pánboh poslau pre Pannu Máriu,
aby ona išla k jeho ohňu.*

*Kolko na nebi hviezd, tolko na rok neviest daj, Bože, daj!
Kolko v lyžičniku lyžíc, tolko na rok družíc daj, Bože, daj!
Kolko na peci kapcov, tolko na rok chlapcov daj, Bože, daj!
Kolko na polici tanierov, tolko na rok frajerov daj, Bože, daj!
Kolko na poli kolov, tolko na rok volov daj, Bože, daj!
Kolko na smetisku smetí, tolko na rok detí daj, Bože, daj!*

(Jánske piesne z Jasenia)

Ako to bolo tohto roku

Nápad obnoviť tradíciu pálenia jánskeho ohňa sa zrodil koncom mája. Na jeho zrealizovanie teda zostával necelý mesiac. Naším cieľom bolo usporiadať v čase uvoľnenia protipandemických opatrení podujatie v prírode, na ktorom by sa mohlo bezpečne stretnúť aj viac ľudí. Myšlienka sa stretla s priaznivou odozvou u starostu obce aj u vedenia hasičského zboru, bez ktorého – ako sa neskôr ukázalo – by sa celá akcia dala uskutočniť len veľmi ťažko. Miesto pre nakladenie vatyry – lúku na Slivkove – sa podarilo zaistiť po dohode s Erikom Korínekom, ktorý hospodári v týchto miestach. Niekoľko dní pred termínom bola tráva pokosená a seno pozvážané, takže 23. júna napoludnie sa mohlo začať so stavaním vatyry. Drevo z medzibrodského drevoskladu zabezpečil Ivan Kováčik a o postavenie vatriska sa postarali naši hasiči s technickými zamestnancami obce a členmi kultúrnej komisie.

Po zapálení ohňa o deviatej hodine večer členky folklórnej skupiny Čierťaž vyspievali všetky jánske pesničky, ktoré mali v repertoári, respektíve ktoré si za niekoľko skúšok stihli oživiť.

Mohutný spev starobylých piesní pri vatre, rozhárajúcej sa do letného šera, ktoré práve padalo na našu dolinu, a mesiac vychádzajúci spoza vrchov Rudohoria vytvorili veľmi peknú atmosféru. Pre mňa osobne to bola najsilnejšia chvíľa celého podujatia. O zábavu sa ďalej starali speváci a speváčky z Čierťaže a ľudová hudba Náтура s Brezna a Čierneho Balogu.

Myslím, že pálenie sa nám vydarilo. Som rád, že sa stretlo nielen so záujmom ľudí v strednom a staršom veku, ale aj mládeže. Záverom by som rád vyzdvihol účasť členov nášho hasičského zboru. Kým my ostatní sme spievali, zabávali sa alebo debatovali, oni museli v priebehu celého horenia – teda asi do polnoci – kontrolovať a usmerňovať plamene. O polnoci dôsledne uhasili zvyšky pahreby a situáciu vzhľadom na suché počasie monitorovali i nasledujúci deň. Uznanie patrí aj starostovi obce, ktorý bol na akcii organizačne zainteresovaný od začiatkových príprav až do jej úplného konca. Tiež Erikovi Korínekovi, vďaka ktorému sa pálenie mohlo uskutočniť na takom príťažlivom mieste. Organizátorom vyšiel v ústrety bez zaváhania. Napokon chcem poďakovať aj niekoľkým našim občanom, ktorí sa pri prípravách ocitli len náhodou a v danej chvíli so samozrejmosťou pomohli, s čím bolo treba.

Martin Lokša

Z histórie Dní obce Nemecká

Posledný júlový víkend sa v našej obci zvykli konať Dni obce Nemecká. Uskutočnenie tejto skvelej akcie aj tohto roku zmarila pandémia. Na čas a energiu sú totiž náročné nielen prípravy, ale aj samotná organizácia. Vzhľadom na masovosť podujatia nebolo možné splniť všetky stanovené podmienky na ochranu zdravia. Rozhodli sme sa preto zaspomínať si aspoň prostredníctvom niekoľkých fotografií z predošlých ročníkov. Dúfame, že na budúci rok sa stretneme na Dňoch obce Nemecká 2022.

Branislav Čižmárik

Rok 2005

Rok 2006

Rok 2009

Rok 2010

Rok 2011

Rok 2011

Rok 2019

Rok 2016

Rok 2019

Dubový kríž nad Nemeckou

Myšlienka postaviť nad obcou Nemecká drevený kríž pochádza od Ivana Kováčika, ktorý sa ňou zaoberal zjavne už dlhší čas. So žiadosťou o spoluprácu ma oslovil na jar 2020. Po príslube pomoci v čomkoľvek sme bez váhania začali s prípravami. O názor sme požiadali aj nášho farára Rastislava Suchého, ktorý, samozrejme, túto myšlienku privítal. So žiadosťou o pomoc pri určení vhodného miesta nad obcou sme sa obrátili na starostu obce Branislava Čižmárika, ktorý nám ponúkol miesto na obecnom pozemku v lokalite Slivkovo. K miestu sa dá dostať asfaltovou cestou zo Školskej ulice smerujúcou na Kejdu. Pred ľavotočivou zákrutou smerom k farme Jána Medveda treba odbočiť doprava, zísť z asfaltky a pokračovať po prašnej ceste, ktorá záujemcov po niekoľkých metroch pešej chôdze (trvajúcej necelých 5 minút) zavedie priamo ku krížu.

Foto Martin Lokša

Práce na kríži sa z dôvodu koronovej krízy a následným opatreniam predĺžili a boli ukončené až v 26. týždni roku 2021. Začali sa dovezením dvoch kusov dubových hranolov s prierezom 200 × 250 mm a dĺžkou 4 metre. Váha týchto hranolov bola neskutočná a aj šesť ľudí malo čo robiť pri ich manipulácii. Po preschnutí dreva sme na jeseň 2020 so stolárom Palkom Kochanom z Jasenia urobili kríž, ktorý bolo následne treba natierať po dobu jedného mesiaca.

Kríž bol teda prichystaný a bolo treba vymyslieť puzdro na jeho osadenie a pevnú železnú základňu na vsadenie do betónu. Tejto práce sa zhostil Peter Bulko, ktorý to celé vymyslel, zakúpil materiál a pozval. Železné puzdro sa natrelo kladivkovou farbou a bolo tak pripravené na osadenie do betónu na vybranom stanovišti, čo sme realizovali na jeseň 2020. O pomoc pri vybagrovaní jamy pán starosta požiadal Mareka Belka z Nemeckej. Dovož betónu z betonárky zabezpečil Michal Padúch z Medzibrodu. Starosta navrhol termín betónovania a uskutočnila sa prvá brigáda. Spolu s ním sa na nej zúčastnili pracovníci technických služieb obce Nemecká, a to Michal Leitner, Pavol Šrot, Peter Šrot, Peter Frčo, Ján Motoška a Július Bartoš. Pomôcť prišli Ivan Kováčik, Pavol Kobzoš a aj Juraj Žitník z Jasenia, ktorý bol majstrom pri betónovaní. Týmto sme ukončili jesennú etapu prác.

V jarňách mesiacoch tohto roku po miernom uvoľnení protipandemických opatrení sme pokračovali druhou brigádou spojenou s osadením kríža. Tu sme opäť požiadali o spoluprácu

Mareka Belka, ktorý nám prišiel kríž nadvihnúť bagrom a vtlačiť do železného puzdra. Následne bolo telo kríža závitovými tyčami spojené so železným základom.

Záber z brigády po osadení kríža

V spolupráci so správcom farnosti sme zabezpečili živicový korpus, telo ukrižovaného Ježiša. Pri jeho preprave z Poľska na Slovensko nám pomohol Arkadiusz Piekut, farár z neďalekej Predajnej. V neposlednom rade treba spomenúť meno Jána Turčana st., ktorý financoval kúpu.

Ostávalo už len zohnať nerezový plech na striešku, nastrihať a vypáliť ozdobné trojuholníky a ohnúť plech, aby vznikol žliabok. Tu nám pomohla spoločnosť JD metal, spol. s r. o., Dolná Lehota a jej majiteľ Jaroslav Dolňan, ďalej Radoslav Kochan z Jasenia a Martin Leitner. Dňa 29. júna 2021 sa založením nerezovej striešky a korpusu za pomoci bratov Leitnerovcov naše snaženie úspešne zavŕšilo. V blízkej budúcnosti sa uskutoční požehnanie diela správcom farnosti.

Celá táto aktivita si vyžiadala nemalé úsilie množstva ľudí, bola náročná po finančnej, materiálnej aj pracovnej stránke, za čo chcem všetkým zainteresovaným čo najsrdečnejšie poďakovať. Každý z nich pracoval nezištne bez nároku na odmenu. Musím skonštatovať, že ešte stále sú v našej obci ľudia, ktorí sa vedia nadchnúť pre dobrú vec. Za nezištnú pomoc ďakujem aj občanom iných obcí.

Na záver chcem poďakovať pôvodcovi myšlienky Ivanovi Kováčikovi. Bez neho by kríž na Slivkove nestál.

Ján Turčan ml.

Foto Martin Lokša

FK Sokol Nemecká

a futbalová sezóna 2020 – 2021

■ Koronavírus je pre všetkých ľudí tejto planéty veľký strašák a nedodržiavaním predpísaných opatrení by mohlo nastať ohrozenie zdravia, dokonca životov ľudí. Doba, ktorá nastala, zasiahla aj nás športovcov z futbalového klubu Sokol Nemecká.

Futbalový ročník 2020 – 2021 1. triedy oblastnej súťaže bol prerušený ešte pred ukončením jesennej časti. Po polroku ničnerobenia bez tréningov, ktoré boli protipandemickými opatreniami zakázané, Oblastný futbalový zväz Banská Bystrica ako zriaďovateľ súťaže rozhodol, aby bola dokončená minimálne polovica súťaže potrebná na vyhlásenie postupujúceho a zostupujúcich. To znamenalo, že sa museli odohrať všetky zápasy

jesenného kola ročníka 2020 – 2021. Napriek neľahkým podmienkam v jednotlivých kluboch a protipandemickým opatreniam sa jesenná časť súťaže nakoniec dohrala. Podmienky regulárneho ukončenia ročníkovej súťaže boli splnené a bol vyhlásený víťaz aj vypadajúci.

Máme za sebou veľmi ťažké obdobie, ktoré poznačilo nielen náš futbal, ale všetky súčasti spoločenského života na Slovensku aj na celom svete. Víťazom našej súťaže v 1. triede sa stala Slovenská Lupča. Naše futbalové družstvo dospelých sa v súťaži udržalo, skončilo na 11. mieste.

Rodičom detí, ktorí sa zapojili do súťaže v rámci prípravy Sokola Nemecká, oznamujeme, že v súťaži budeme pokračovať aj tento rok, ak to dovoľí epidemiologická situácia. Kontaktná osoba je naďalej Miroslav Šnír.

Vladimír Vaník, prezident FK Sokol Nemecká

Pred 20 rokmi majstri!

■ Už 20 rokov prešlo odvtedy, čo volejbalisti Športového klubu (ŠK) Petrochema Dubová získali ako prví v 21. storočí titul majstra Slovenskej republiky. Rok 2001 bude preto navždy zapísaný v dejinách dubovského volejbalu. Týmto krásnym úspechom bola korunovaná tvrdá práca funkcionárov, hráčov, trénerov, ako aj predstaviteľov podniku Petrochema na čele s Ing. Tiborom Gajdošom. Dosiahnutie takéhoto výsledku nebolo dielom náhody. Volejbal sa v Dubovej začal súťažne hrať od roku 1952, keď chlapci zo Zámestia prešli do klubu Iskra Dubová, kde mali lepšie podmienky. Od tých čias dosiahli dubovskí volejbalisti jeden úspech, to by však mohla byť téma do budúcnosti.

Pri dosiahnutí titulu bol riaditeľom ŠK Petrochema Dubová Dr. Anton Halaj. Členmi volejbalového oddielu boli: Vladimír Urban – prezident klubu, Dušan Šanko – tajomník (a zároveň „dievča pre všetko“), Ján Hanzen – vedúci družstva mužov, Pavol Andrejčák – vedúci družstva juniorov, Ing. Eberhard Pfeifer – člen výboru, Peter Obernauer – člen výboru a tréner prípravy v Brezne, Mgr. Rudolf Chromek – tréner prípravy v Dubovej, Miloš Vanek a Ján Migala – tréneri žiakov, Jaromír Petrík – tréner juniorov, Anna Pikulová – zapisovateľka, Milan

Múka – hlásateľ, Róbert Marčok – usporiadateľ, Pavol Babka – informačný spravodajca. Kameramanom bol v minulosti funkcionár, tréner a hlavne hráč Igor Anđel, ktorý už, žiaľ, nie je medzi nami. Telocvičňu sme mohli využívať podľa našich potrieb, pričom nám vychádzal v ústrety vtedajší riaditeľ školy PaedDr. Jozef Chlebovec a vtedajší školník Emil Sojak. O dobrú náladu sa staralo hudobné duo Eduard Rauch a Štefan Veselský a počas súťažného obdobia v bufete manželia Štefekovci. Usporiadateľskú službu zabezpečovali Jaro Tuček, Marián Marčok a už nebohy Ján Chamko. Cenili sme si aj spoluprácu s pánmi Vladimírom Neupaverom, Jánom Kantárikom, Milanom Milošovičom, Eduardom Lintnerom a Braňom Pavlove z VÚ Brezno.

V neposlednom rade je potrebné spomenúť trénera Petra Kalného, ktorý pri príchode do Dubovej trénoval reprezentačné družstvo mužov Slovenskej republiky. Asistentom trénera bol Tibor Štrajánek, lekárom MUDr. Vojtech Kubiš a masérom Roman Romančík.

Pred samotným pamätným finálovým zápasom s Matadorom Púchov bol stav finálovej série (hralo sa na tri víťazné zápasy) 2 : 1 pre Dubovú. S trénermi sme si prešli taktiku a počítali sme

Majstri Slovenskej republiky vo volejbale mužov v ročníku 2000/2001. Horný rad zľava: Peter Jonák, Tomáš Kmeť, Pavol Mojsejenko, Peter Turiansky, Vladimír Procházka, Martin Jankovič, Peter Vaník, Miroslav Murgaš, Lubomír Ostrihoň, Ľuboš Gál, Marián Vavrek, Peter Harvánek (chýba Jozef Skladaný). Dolný rad zľava: MUDr. Vojtech Kubiš, Ján Hanzen – vedúci mužstva, Tibor Štrajánek – asistent trénera, Vladimír Urban – prezident klubu, Dr. Anton Halaj – riaditeľ ŠK, Dušan Šanko – športový riaditeľ, Peter Kalný – tréner, Roman Romančík – masér.

aj s nepriaznivým stavom, keďže sme prehrávali 0 : 2 na sety. Keď sme dotiahli stav setov na 2 : 2, napadla nám myšlienka, že pri 600 divákoch bude v hale vydýchaný vzduch a teplo. Keďže bola prestávka, otvorili sme bočné dvere na škole a šli sa nadychať čerstvého vzduchu a okysličiť krv, čo nám vyšlo nad očakávanie. Prvý bod sme získali pri podaní Púchova. Na našej strane išiel na podanie Martin Jankovič, ktorý mal taký vynikajúci servis, že súper ho nedokázal spracovať. Sériou deviatich

bodov nás Jankovič dokázal priblížiť k túžobne očakávanému cieľu. Prvý bod dal Púchov až za stavu 10 : 0 pre Dubovú. V hale to vrelo, fanúšikovia nás hnali do vytúženého víťazstva. Výhrou v zápase 3 : 2 a celkovým víťazstvom 3 : 1 na zápasy si Dubová zabezpečila titul majstra Slovenska.

Výbuch radosti a následné oslavy medzi hráčmi, trénermi, funkcionármi aj medzi fanúšikmi, ktorí boli najlepší v celej súťaži, nemali konca kraja...

Vlado Urban

Dobrovoľný hasičský zbor v Nemeckej

■ Činnosť dobrovoľného hasičského zboru bola – podobne ako u iných organizácií – ovplyvnená pandemiou. Pozastavili sa všetky činnosti, na ktorých sa členovia zboru aktívne zúčastňovali, teda taktické cvičenia, súťaže, školenia aj schôdze. Našťastie sa pandemická situácia na Slovensku pomaly zlepšuje a my sme sa mohli zúčastniť aspoň na nejakých pripravovaných udalostiach.

Jednou z nich bolo pálenie jánskej vatry, ktoré sa konalo na podnet vedenia folklórnej skupiny Čierťaž a starostu obce. Členovia nášho zboru sa bez akéhokoľvek zaváhania podieľali na prípravách, ako aj na protipožiarnej dozore počas samotného pálenia jánskeho ohňa.

Začiatkom mesiaca júl členov výboru nášho zboru potešilo pozvanie na oslavy 135. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru v Predajnej, ktoré sa malo uskutočniť vlni, no bolo zrušené z dôvodu pandémie. Náš zbor na tomto podujatí zastupoval veliteľ Martin Horváth st., ktorý prevzal pamättné tablo, a tiež podpredseda Územnej organizácie Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Brezno Pavel Marčok ml.

Súčasťou hasičského života nie sú len príjemné okamihy. Členovia zboru museli v našej obci zasahovať pri májovej povodni. Tretiu májovú nedeľu neúfňchajúce dažde spôsobili vylíatie odvodňovacieho kanálu popri lesnej ceste v miestnej časti Dubová pri bývalej Petrochme, ktorý bol zanesený po ťažbe dreva. Naši spoluobčania pohotovo reagovali ešte pred príchodom hasičov a niekoľkokrát v noci kanál prekopal. Dobrovoľní

Z osláv 135. výročia založenia DHZ v Predajnej

hasiči spolu so zamestnancami technických služieb v Nemeckej najprv zasahovali pri prehradení cesty vrecami s pieskom, nakoľko škvaru, ktorou bola cesta spevnená, voda vyplavila na príjazdovú komunikáciu k obytným budovám.

Nasledujúci deň boli dobrovoľní hasiči prvolaní majiteľkou obytného domu na Ulici Sama Chalupku z dôvodu pretekajúceho žľabu, z ktorého voda zalievala dvor domu. V ten istý deň opakovanne prehradzovali cestu vrecami s pieskom na ulici Podskalíe. Aktívne monitorovali všetky prítoky do rieky Hron rovnako ako aj samotnú rieku. Všetkým zasahujúcim členom vyjadrujem poďakovanie za ich ochotu a pohotovosť.

Pavel Marčok,
tajomník DHZ Nemecká

Do manželstva vstúpili

Marek Kasáš a Mária Kubušová
Ing. Michal Kováč a Mgr. Petra Ambrová

Narodili sa

Adam Kliment (Nemecká)
Matúš Majer (Nemecká)
Roxana Maruškin (Dubová)
Martin Barančok (Nemecká)
Thomas Kasáš (Zámotie)
Marek Škamla (Nemecká)
Alex Ritok (Nemecká)
Dávid Halič (Dubová)
Mária Simanová (Dubová)

Opustili nás

Pavel Murgaš z Dubovej (73-ročný)
Magdaléna Jakubcová z Nemeckej (74-ročná)
Anna Málíková zo Zámotia (92-ročná)
Kamil Rádľ z Nemeckej (60-ročný)
Ján Siman zo Zámotia (90-ročný)
Alena Močáriová (rod. Vejvodová) z Banskej Bystrice (61-ročná)
Emília Šnirerová z Nemeckej (84-ročná)
Mária Živorová z Dubovej (68-ročná)
Ing. Juraj Tomko z Nemeckej (72-ročný)
Stanislav Franek z Nemeckej (64-ročný)
Margita Michalčíková z Nemeckej (91-ročná)